

Wymogi rynku pracy we Francji, a szanse zatrudniania obywateli polskich”

Analiza lokalnego rynku pracy

Francja nie otworzyła swojego rynku pracy dla nowych państw Unii Europejskiej. Powodem takiej decyzji była wysoka stopa bezrobocia (ok 9%). O legalną pracę we Francji trudno nie tylko obcokrajowcom, ale też Francuzom.

Francja po przystąpieniu nowych państw do struktur europejskich wprowadziła dla nich ograniczenia w dostępie do rynku pracy, które będą obowiązywać minimum do 30 kwietnia 2006 roku, z możliwością przedłużenia tego okresu do 2009 roku.

Skomplikowana procedura otrzymania zezwolenia na pracę oraz niezajomość języka francuskiego zniechęcają Polaków do poszukiwania legalnej pracy we Francji. Źmudne procedury i dużo formalności skutecznie odstrasza także potencjalnych pracodawców, tym bardziej, że to na nich spada większość obowiązków związanych z legalizacją pracy.

FORMALNOŚCI

Załatwienie wszelkich formalności związanych z legalnym zatrudnieniem wymaga wiele trudu i cierpliwości. W Polsce sprawami związanymi z zatrudnieniem we Francji zajmuje się Przedstawicielstwo Biura Migracji Międzynarodowej (OMI) przy Ambasadzie Francji w Warszawie. Do tego biura składa się wszystkie dokumenty i odbiera pozwolenia. Za jego pośrednictwem oferty pracy z Francji trafiają do Krajowego Urzędu Pracy, a następnie do Urzędów Wojewódzkich.

Chcąc pracować legalnie we Francji trzeba najpierw znaleźć pracodawcę (osobiście, bądź wykorzystując oferty Wojewódzkich Urzędów Pracy), który będzie skłonny wystąpić w Rejonowym Biurze Pracy o pozwolenie na zatrudnienie cudzoziemca. Znalezienie potencjalnego pracodawcy niestety nie jest łatwe. Do oferowania pracy obcokrajowcom skutecznie zniechęcają Francuzów opłaty na rzecz Biura Migracji Międzynarodowych (OMI), które wynosić mogą nawet do 1500 euro. Pozwolenie na pracę trzeba otrzymać jeszcze w Polsce, pamiętając, że całą procedurę zatrudniania cudzoziemca rozpoczyna francuski pracodawca.

Pozwolenia na pracę **nie muszą posiadać** przedsiębiorcy pracujący na własny rachunek w ramach samozatrudnienia oraz naukowcy.

Wszystkie składane dokumenty umożliwiające podjęcie pracy we Francji muszą być przygotowane w języku francuskim. Jeżeli są sporządzone w innym języku, muszą być wówczas przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na francuski.

Szczegółowa procedura wydania pozwolenia na pracę i wizy pobytowej

- * Pracodawca powinien złożyć wniosek do Dyrekcji Departamentu Pracy, Zatrudnienia i Szkolenia Zawodowego (DDTEFP) oraz ofertę zatrudnienia w Krajowej Agencji ds. Zatrudnienia (ANPE).
- * Pracodawca musi udowodnić, że nie może znaleźć i zatrudnić pracownika ze swojego kraju.
- * Następnie pracodawca winien złożyć komplet wymaganych dokumentów, takich jak: zdjęcia, umowa o pracę, wypełniony kwestionariusz dotyczący zakwaterowania pracownika lub tzw. *contrat d'hebergement* (zobowiązanie do zapewnienia zakwaterowania pracownikowi), dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe kandydata, wyciąg z rejestru handlowego oraz potwierdzenie z francuskiego ZUS - URSSAF-u.
- * Krajowa Agencja ds. Zatrudnienia wydaje opinię, na podstawie której Departamentu Pracy, Zatrudnienia i Szkolenia Zawodowego podejmuje decyzję odnośnie zatrudnienia obcokrajowca. Decyzja ta zależy od wielu czynników np.: od sytuacji na rynku pracy, doświadczenia kandydata, jego znajomość języka. Jeżeli decyzja jest pozytywna, ofertę kieruje się do Biura Migracji Międzynarodowych, a następnie do Ambasady Francji w Polsce.
- * Przed wydaniem wizy pobytowej i pozwolenia na pracę Ambasada Francji wysyła przyszłego pracownika na obowiązkowe badania lekarskie.
- * Po przyjeździe do Francji obcokrajowiec zobligowany jest do stawienia się w Urzędzie Migracyjnym (*OMI*), aby uzyskać certyfikat medyczny i umowę o pracę. Następnie czeka go wizyta w wydziale ds. cudzoziemców w miejscowej prefekturze, w celu uzyskania karty pobytu.

Karta pobytu

We Francji wydawane są dwa rodzaje karty pobytu, zależnie od typu zatrudnienia pracownika.

- Tymczasowa karta pobytu - *autorisation provisoire de travail (APT)*
-
- Pierwsze z pozwoleń wydawane jest na okres do jednego roku, przeważnie na dziewięć miesięcy, z możliwością przedłużenia. Jest to tymczasowe pozwolenie na pracę. Pozwolenie to ogranicza pracownika, nie może on bowiem zmienić pracodawcy, ani zostać we Francji po jego wygaśnięciu.
- Karta pobytu - *carte de séjour temporaire (CST)*
- Drugim typem pozwolenia na pobyt jest pozwolenie wydawane na okres co najmniej jednego roku lub więcej, oczywiście z możliwością odnowienia. Osoba posiadająca takie zezwolenie ma prawo do poszukiwania innego pracodawcy i jego zmiany.
- Studenci również powinni postarać się o kartę uprawniającą do legalnego pobytu na terenie Francji przez okres dłuższy niż jeden rok. Karta pobytu wydawana jest na rok, ale jest możliwość przedłużenia jej. W takim wypadku student musi przedstawić dokumenty potwierdzające status studenta.

Do załatwienia karty pobytu niezbędne będą następujące dokumenty:

- * egzemplarz umowy o pracę z adnotacją *DDTEFP*,
- * świadectwo badania lekarskiego,
- * paszport,
- * wiza pobytowa.

KTO, GDZIE I JAK ZNAJDZIE PRACĘ

Kto ma szansę na pracę we Francji?

Najłatwiej o pracę we Francji będzie naukowcom, przedstawicielom zawodów medycznych - a także pracownikom o wyjątkowych kwalifikacjach w przemyśle stoczniowym i metalurgicznym, w telekomunikacji. Dużą szansę mają też osoby wykonujące zawody mało popularne wśród Francuzów, np.: przewoźnicy, cieśle, robotnicy do prac remontowo-budowlanych, drwale, a także pomoce kuchenne. Do legalnej pracy wyjeżdża także sporo polskich au pair oraz studentów np. do opieki nad osobami starszymi. Potrzebne jest również personel medyczny - zarówno pielęgniarki, jak i lekarze.

Staż zawodowe

Na mocy umów polsko- francuskich można się starać o staże zawodowe na terenie Francji. Okres stażu to zazwyczaj rok, z późniejszą możliwością przedłużeniu umowy o kolejne 6 miesięcy. Roczny limit zatrudnienia stażystów wynosi 1000 osób. Wymagana jest dobra znajomość języka francuskiego oraz dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Praca sezonowa

Francja i Polska zawarły na początku lat 90-tych umowę, która umożliwia Polakom podejmowanie pracy sezonowej. Obecnie francuski rynek pracy jest otwarty na pracowników przy winobraniu, zbiorach owoców, na budowach i w hotelach. Podobnie jest z osobami do opieki nad dziećmi i osobami starszymi, które nie powinny mieć problemów ze znalezieniem pracy w tym charakterze.

Francuski rząd wyznaczył zawody, które nie są dostępne dla polskich pracowników, są to:

- o * agenci ubezpieczeniowi,
- o * notariusze, komornicy,
- o * sprzedawcy napojów alkoholowych, papierosów,
- o * kierowcy transportu bankowego (ograniczenie – osoby spoza UE),
- o * dyrektorzy przedsiębiorstw kolportażu prasy,
- o * organizatorzy imprez (ograniczenie – osoby spoza UE),
- o * pracownicy i urzędnicy centralnej i lokalnej administracji państwowej oraz dyplomacji,
- o * policji, wojska (z wyjątkiem Legii Cudzoziemskiej), wymiaru sprawiedliwości i urzędów podatkowych.

Francuski rynek pracy jest dość popularny, dlatego też ofert pracy jest dość dużo. Ofert zatrudnienia we Francji można szukać przy użyciu Internetu, np. na stronach rządowych czy na stronach EURESU (Europejski Portal Mobilności Zawodowej). Można również

skorzystać z pomocy stowarzyszeń zawodowych i agencji pośrednictwa pracy. Poszukując sezonowych ofert pracy warto zajrzeć na strony www.cidj.com oraz www.infostages.com

WARUNKI PRACY

Francja jest krajem, który przeznacza bardzo duże kwoty na wydatki socjalne (około 30 % PKB, wydawane jest na renty, ubezpieczenia itp.)

Godziny pracy

We Francji obowiązuje 35 godzinny tydzień pracy. Wszelkie godziny nadliczbowe rekompensowane są w postaci pieniężnej bądź jako dodatkowe dni wolne od pracy. Maksymalny wymiar godzin nadliczbowych regulowany jest dekretem, bądź w umowach podpisywanych pomiędzy pracodawcą a związkami zawodowymi i ich ilość nie może przekroczyć 180 lub 130 nadgodzin rocznie na pracownika. W przypadku pieniężnego ekwiwalentu za nadgodziny (jeśli nie jest to inaczej ustalone w umowach zbiorowych), każda z pierwszych ośmiu dodatkowych godzin zwiększa wynagrodzenie o 25%, a kolejne o 50%.

Wynagrodzenie

Warunki płacowe we Francji są bardzo korzystne dla obcokrajowych pracowników. Minimalna płaca jest o wiele wyższa niż np. w Polsce (około 200 euro) i wynosi tam prawie 1200 euro. Często zbiorowe umowy podpisywane z pracodawcą regulują wysokość minimalnego wynagrodzenia i jest ono często wyższe niż te zagwarantowane przez państwo.

Przykładowe zarobki we Francji w wybranych branżach:

- o * górnictwo - 1390 euro
- o * budownictwo - 1087 euro
- o * produkcja - 1193

Najniższa płaca to - 7,19 euro za godzinę, lub 1090,48 euro miesięcznie przy 151,67 godzinach pracy.

Urlopy

Minimalny urlop ustawowo przysługujący pracownikowi na pełnym etacie, to 2,5 dnia za każdy przepracowany miesiąc, czyli 30 dni roboczych w roku. Matkom nowo narodzonych dzieci przysługuje 8 tygodni [urlopu macierzyńskiego](#).

Dni ustawowo wolne od pracy:

- * **1er janvier** - 1 stycznia
- * **Lundi de Pâques** - Poniedziałek wielkanocny (święto ruchome)
- * **1er mai** - 1 maja - (Święto Pracy)
- * **3 mai (Fête Nationale)** 3 maja - (Święto Narodowe)
- * **Fête-Dieu** - Boże Ciało
- * **15 aout** - 15 sierpnia
- * **1er novembre** - 1 listopada

- * **11 novembre** - 17 listopada
- * **25-26 décembre (Noël)** - 25–26 grudnia - (Boże Narodzenie)

Podatek

Zaliczki na poczet podatku płacone są we Francji w trzech ratach - w połowie lutego, maja i września. Podatek od osób fizycznych ma charakter progresywny, czyli im wyższy dochód, tym wyższy podatek i wynosi od 0% do 48,09%, natomiast od firm 33,33%.

Podatek we Francji ma siedem progów warunkujących jego wysokość:

Dochód	Stopa procentowa
do 4.262 euro	0,00%
od 4.262 do 8.383 euro	6,83%
od 8.383 do 14.754 euro	19,14%
od 14.754 do 23.888 euro	28,26%
od 23.889 do 38.868 euro	37,38%
od 38.869 do 47.932 euro	42,62%
powyżej 47.933 euro	48,09%

Ubezpieczenie społeczne

Składki na ubezpieczenie społeczne płacone są przez pracodawcę i wynoszą około 40 %. Składki przeznaczone są na ubezpieczenie emerytalne oraz chorobowe, wypadkowe itd. pobierane są z pensji pracownika i wynoszą ok. 20 proc.

Emerytura

We Francji wiek emerytalny jest taki sam dla kobiet i dla mężczyzn, mogą oni przejść na emeryturę mając 60 lat, na przyspieszoną nawet w wieku odpowiednio 56,5 i 58,5

Polsko - francuska grupa wynegocjowała z rządem Francji możliwość otwarcia francuskiego rynku pracy od maja br

o

	Praca-PORADNIK
zobacz też:	Praca we Francji
	Szkolenia z funduszu współpracy polsko-francuskiej

Otwarcie miało być częściowe, na warunkach określonych przez Francuzów. Zostały wydzielone sektory i zawody, w których polscy pracownicy mogliby bez przeszkód podejmować zatrudnienie. Należą do nich min: pracownicy restauracji i hoteli, budowlańcy, spawacze oraz operatorzy maszyn. Polacy mogliby podejmować pracę w regionach Francji, w których jest największy niedobór siły roboczej - Rodan - Alpy, Dolina Loary, Bretania, Alzacja i Szampania - Ardeny. Niestety ze względów ekonomicznych i z obawy rządu Francuskiego przed napływem taniej siły roboczej, w tym roku rynek pracy nie zostanie

otwarty dla Polaków. Do zablokowania dostępu do pracy przyczynili się politycy francuscy, w tym sam prezydent Chirac.

Najszybszym realnym terminem otwarcia francuskiego rynku pracy dla Polaków jest 1 maja 2006 roku.

Polsko - francuska grupa robocza postanowiła dalej walczyć i obecnie negocjowane są ułatwienia dotyczące wydawania pozwoleń na pracę. Grupa opiera się na umowach międzyrządowych: o przepływie pracowników sezonowych i młodych stażystów.

W 2004 roku do legalnej pracy we Francji wyjechało około 9 tys. pracowników, nie jest to dużo, porównując z danymi, jakie dotyczą innych krajów starej UE. Francja, nie musi zatem obawiać się napływu taniej siły roboczej ze Wschodniej Europy.

Inicjatywą grupy roboczej jest także walka z nielegalnym zatrudnieniem i pracą 'na czarno'. Przy zapobieganiu zatrudnianiu pracowników w tzw. 'szarej strefie' współpracują Państwowa Inspekcja Pracy i francuska międzyministerialna delegacja ds. walki z nielegalną pracą. Współpraca ma polegać na wzajemnej wymianie informacji o warunkach zatrudniania pracowników z Polski i kontrola warunków, w jakich pracują (czy zatrudniani są na umowę o pracę i czy opłacane są składki na ubezpieczenie).

Francja jest krajem wysoko rozwiniętym, jedną z głównych potęg gospodarczych świata. Od 1958 roku rozwój gospodarczy następuje w integracji z krajami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. W 1989 wartość produktu krajowego brutto wyniosła 956 mld dolarów amerykańskich (2 miejsce w Europie, a 4 w świecie). Przeciętne tempo wzrostu gospodarczego we Francji w latach 1985-1990 wynosiło 2,9%. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 1989 roku wyniósł 17 071 dolarów amerykańskich (14 miejsce w świecie). Rezerwy złota wynoszą 82 mln uncji (4 miejsce w świecie), natomiast rezerwy dewizowe około 25 miliardów dolarów USA (1989). Struktura wytwarzania produktu krajowego brutto wygląda następująco: usługi 68%, przemysł i budownictwo 29%, a rolnictwo 3%. Charakteryzuje się wyraźny podział kraju na część wschodnią - uprzemysłowioną, bogatszą i gęściej zaludnioną z największą aglomeracją Paryżem oraz część zachodnią (na zachód od linii Hawr Marsylia) - bardziej rolniczą, uboższą i słabiej zaludnioną. Rola Regionu Paryskiego, najbogatszego, o koncentracji usług i przemysłu jest nadal dominująca, mimo polityki decentralizacji, która doprowadziła do powstania regionów o dużej samodzielności administracyjnej i gospodarczej. W gospodarce występuje duża koncentracja produkcji i kapitału. Największe przedsiębiorstwa są związane z przemysłem samochodowym i paliwowym. Główne firmy to: państwowy Renault (175 tysięcy zatrudnionych, obroty 27,7 mld dol. USA w 1990 roku), prywatny Peugeot, państwowo-prywatny Elf Aquitaine, państwowy Electricite de France. Sektor państwowy obejmuje wielkie elektrownie i gazownie, transport kolejowy, większość transportu lotniczego oraz udziały w przemyśle ciężkim, lotniczym, chemicznym. W 1989 roku zakłady państwowe zatrudniały 1,3 mln pracowników. Francja jest jednym z największych światowych inwestorów, wartość francuskich inwestycji za granicą (głównie w krajach EWG i USA) wynosi około 28 mld dolarów USA (1990), natomiast inwestycje zagraniczne we Francji wynoszą około 8 miliardów dolarów.

Perspektywy zatrudnienia pracowników z Polski

Już wkrótce Polacy będą mogli legalnie pracować we Francji. Za kilkanaście miesięcy Polacy będą mogli prawdopodobnie bez ograniczeń pracować we Francji i kilku innych krajach "starej" Unii Europejskiej. Władze w Paryżu rozpoczynają właśnie przygotowania do otwarcia rynku pracy.

"Francuskie Ministerstwo Pracy oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych pracują nad zniesieniem pozwoleń na prace sezonowe. Będzie to jednak tylko pierwszy etap otwarcia rynku - ujawnia "Rzeczpospolitej" Patrick Kluczyński, radca ds. socjalnych w Ambasadzie Francji.

Z zapowiedzi cieszy się polski rząd. "To dobrze, że kolejne kraje chcą znieść ograniczenia dla polskich pracowników" - mówi Piotr Kulpa, wiceminister gospodarki i pracy. "Dziwię się jednak, że Francja chce to zmienić dopiero za półtora roku" - dodaje.

Wiceminister podkreśla, że jest także kilka innych państw, które w najbliższym czasie zamierzają otworzyć swoje rynki pracy dla Polaków. "Nie mogę jeszcze powiedzieć, o które kraje chodzi, ale myślę, że one zrobią to znacznie szybciej niż Francja" - mówi Piotr Kulpa.

Na razie Polacy mogą podejmować pracę bez żadnych ograniczeń w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Szwecji. Zdaniem francuskich dyplomatów, wkrótce rozpoczną się prace nad raportem, który ma dać odpowiedź na pytanie, czy w maju 2006 roku Francja może znieść wszystkie lub przynajmniej część restrykcji dla poszukujących stałej pracy. Jest już niemal przesądzone, że o pozwolenia nie będą musiały starać się osoby pracujące w zawodach, w których brakuje francuskich specjalistów. Chodzi przede wszystkim o pracowników hoteli, restauracji, obsługę ruchu turystycznego. Swobodny dostęp będą mieć także lekarze i pielęgniarki, choć wcześniej muszą wykazać się dyplomem spełniającym wymogi UE.

Inflacja			
	Ostatni miesiąc 2005.08	Miesiąc wcześniej 2005.07	Rok wcześniej 2004.08
Inflacja I [%]	1.6	1.3	4.6
Inflacja II [%]	-0.1	-0.2	-0.4
Inflacja III [%]	0.3	0.4	3.0
Inflacja IV [%]	2.5	2.7	3.0

[więcej ...](#)

Inflacja I - względem analogicznego miesiąca roku poprzedniego

Inflacja II - względem poprzedniego miesiąca

Inflacja III - względem grudnia roku poprzedniego

Inflacja IV - wskaźnik inflacji średniorocznej (średnia inflacji I z ostatnich 12 miesięcy)

Bezrobocie			
	Ostatni miesiąc 2005.08	Miesiąc wcześniej 2005.07	Rok wcześniej 2004.08
Stopa bezrobocia [%]	17.8	17.9	19.1
Liczba bezrobotnych	2 783 304	2 808 972	3 005 720
Nowi zarejestrowani	230 247	246 068	208 120

Bibliografia

www.czwa.odr.net.pl
www.money.pl
www.wrotapodlasia.pl
www.odr.net.pl
www.france.com